

Vydávat "vše" znamená vydávat

i manipulace, konspirace

■ ————— a dezinformace

V roce 2017, v období probíhající imigrační krize, se rozhodli dva bývalí novináři, že pošlou do Parlamentních listů dva zcela smyšlené články a zkusí, zda je redakce vydá. Stavěli na tom, že tento informační zdroj skutečně vydá vše, co je mu doručeno.

První text tvrdil, že imigranti chtějí v Evropě pouze pomáhat cyklistice. Druhý text využil známého konspiračního narativu "chemtrails" a tvrdil, že USA používají v Sýrii letadel k tomu, aby prostřednictvím této "technologie" ovlivňovali vědomí obyvatel. Oba články jsou na první pohled krajně podezřelé, pracují s nedoloženými, smyšlenými údaji, do reálného kontextu vkládají zmatené (matoucí) interpretace, docházejí ke zcela nepravdivým závěrům.

Parlamentní listy oba tyto texty bez jakéhokoliv dotazu na zdroje a na ověřitelnost tvrzení vydaly. Jediným dotazem editorky bylo, koho má pod text podepsat, načež uvedla smyšlené jméno bez doložení totožnosti, které jí skutečný autor článku nabídl. Z podstaty věci šlo o texty dezinformační a experiment měl ukázat, že Parlamentní listy takové texty vydají, aniž by jakkoliv zkoumaly jejich původ a ověřovaly jejich tvrzení. Podle zástupce většinového majitele tohoto informačního zdroje, jímž je podnikatel v sázkovém businessu a populistický lokální politik Ivo Valenta, jde totiž o "názor", jenž zřejmě zaslouží pozornosti bez ohledu na zjevně bludný obsah. Podle zástupce pana Valenty navíc Parlamentní listy nejsou rezistentní proti "sofistikovanému zneužití" ze strany těch, kdo chtějí Parlamentní listy poškozovat. Nelze vyloučit, že právě tato zranitelnost redakce a dobrá vůle majitele jsou důvodem, že Parlamentní listy jsou významným emitentem dezinformací v českém digitálním prostředí.

Ve svém rozhodnutí z roku 2019 to zdůraznil i Městský soud v Praze, když odmítl žalobu Parlamentních listů proti jinému informačnímu zdroji, serveru Forum 24. Městský soud v Praze tehdy konstatoval, že "šířit lži a dezinformace je nebezpečné. Právem na svobodu projevu by se šíření lží a dezinformací zaštiťovat nemělo." Žaloba, stejně jako dezinformační články, jimiž byly Parlamentní listy "napadeny", byly v tichosti a bez komentáře staženy. Ale ne všechny.

Na webu Parlamentních listů je stále zveřejněn článek o smyšlené iniciativě NE manželství, citující smyšleného zakladatele, opírajícího se o neexistující diplomovou práci. Tento "sodfistikovaný útok" dosud redakce Parlamentních listů neodhalila. Přitom jde o čistou dezinformaci. Jejím jediným rozdílem oproti těm dezinformacím, které Parlamentní listy šíří vědomě, je její recesistický charakter.

První dva zmiňované texty o tom, jak imigranti podporují cyklistiku a jak USA práškují Sýrii chemtrails byly záhy jejich autory – Karlem Goldmannem a Janem Binderem – odhaleny, aby se dozvěděli, jaká bude reakce ze strany Parlamentních listů. **Další citovaný text** ovšem jeho skutečným autorem odhalen nebyl a tak od roku 2017 visí na Parlamentních listech a tvrdí, že v ČR vznikla iniciativa NE manželství. Text tvrdí, že proběhl její ustavující sjezd, že jejím předsedou je Matyáš Steiner, jenž byl ustavujícím sjezdem zvolen, že spolek byla zaregistrován u městského soudu, že předseda zpracoval na téma manželství rozsáhlou diplomovou práci během studia v Nizozemí. Nic z toho není skutečnost. Dodnes se ale mohou návštěvníci dezinformačního zdroje Parlamentní listy domnívat, že jde o existující iniciativu založenou na vědeckém bádání, jejímž cílem je zrušit občanské partnerské svazky jako ekonomicky zatěžující přežitek. Skutečným autorem textu je Jan Vácha, jenž – stejně jako Karel Goldmann a Jan Binder – testoval, nakolik je redakce Parlamentních listů ochotna zveřejňovat informace bez jakéhokoliv ověření a bez jakékoliv vazby na skutečnost.

PARLAMENTNÍ LISTY.cz | Politika, instituce a obce

Úvod Zprávy Aréna Politika Kreje Profily Zahrnutí Galerie spáč

Parlamentní listy.cz » Aréna » Názory a péče » Matyáš Steiner: Občanské sňatky jsou přežitek a vytváří nerovnosti

Ing. Patrik Naehar (poslanec Hlavního města Prahy) odpověděl na dotaz Referendum

Matyáš Steiner: Občanské sňatky jsou přežitek a vytváří nerovnosti ve společnosti

17.09.2017 10:45

Na politickou scénu vstupuje nová občanská iniciativa NE manželství.

Twitter | Facebook | Znovu | Buďte první mezi svými přáteli, komu se to líbí.

Foto: wikipedia
Popis: Nevomanžel.

reklama

Forge of Empires | Otevřít >

Přepiš dějiny
Pusť se do svého dobrodružství ještě dnes a vybuduj mocné město.

V pátek proběhl ustavující sjezd nové vzniknuvší občanské iniciativy NE manželství. Uakupení se inspirovalo zahraničním hnutím "For marriage and family – against the marriage penalty" a klade si za cíl prosadit v novém volebním období zrušení občanských sňatků. Do svého čela si Steinerova iniciativa zvolila dosavadního projektového koordinátora při Amnesty International Netherlandse Matyáše Steinera. Skupina okolo Steinera považuje občanské manželské svazky za přežitě a požaduje jejich zrušení na státní úrovni. Členové jedním dechem dodávají, že jim jde o odstranění nerovnosti ve společnosti.

"Diskriminace osob ztotožňujících se se sexuálními menšinami není jediným úskalím manželských sňatků. Státní intervence v soužití dvou lidí vnímáme nejen jako přežitek, ale také jako invazivní zásah do svobod rodin," uvádí Matyáš Steiner, nový předseda iniciativy zvolený na ustavujícím sjezdu, který proběhl tento pátek. NE manželství, jak se rozhodli iniciativu pojmenovat, zapsali její členové již v srpnu do spolkového rejstříku na městském soudu v Praze. I nůi své záměry nepovažuje za útok na rodinný model soužití v České republice, nýbrž jako jeho resuscitaci.

Iniciativa své cíle vnímá současně jako východisko z problému vysoké rozvodovosti v České republice. "Rozvodovosti občanských sezdáných párů mezi lety 2008 a 2017 stoupla alarmujícím způsobem. Sítátem regulovaný model manželství předkládáme pro páry neléčebně a zastaralý institut. Jeho nefunkčnost, doležená právně mírou rozvodovostí, negativně ovlivňuje rodinná prostředí a rozvoj dětí vyrůstajících v těchto rodinách," doplňuje zakladatel iniciativy. Sám Steiner se po svém působení v Nizozemí problematice rozsáhle věnoval ve své diplomové práci na Gender studies při Univerzitě Karlově.

"V neposlední řadě jsou občanské sňatky obrovskou zátěží byrokratického aparátu. Každý rok jejich uzavírání a anulace přitdru daněvé poplatníky na stovky milionů korun. Finance uspořené jejich zrušením navrhujeme investovat do placů ve státní správě," doplňuje Steiner a nakonec dodává, že občanské sňatky lze již nyní nahradit běžnou soukromoprávní smlouvou uzavřenou mezi všemi zúčastněnými osobami.

Ačkoliv je zjevné a dokázané, že Parlamentní listy zveřejňují dezinformace, přesto Parlamentní listy v poslední době vedou kampaň proti organizacím, které se snaží analyzovat a rozkrývat dezinformační scénu v ČR. Mezi nimi je i spolek Nelež, který se snaží přimět české firmy, aby na dezinformačních zdrojích neinzerovaly a tím je nepodporovaly. Činí tak bez nátlaku, pouze předkládá důvody, které by měly vést business ke společenské odpovědnosti i v tomto směru.

Spolek Nelež považuje Parlamentní listy za médium, které šíří dezinformace, a to v nepřehledném mixu s nahodile vydávanými informacemi všeho druhu, manipulativními názory a zaplacenými vlivovými obsahy. Vzhledem k dosahu Parlamentních listů považujeme toto médium za jednoho z nejvýznamnějších emitentů informační toxicity v českém digitálním prostoru. Důvodem nejsou jen shora uvedené příklady, kdy se opakovaně podařilo dokázat, že Parlamentní listy publikují bez jakékoliv kontroly a zdrojování zcela smyšlené články, jejichž obsah může ovlivňovat veřejné mínění v souvislosti s velmi důležitými tématy, jako je imigrace, válka a vztah ke spojencům nebo partnerské soužití.

V roce 2019 **padl ve věci dezinformačního statusu Parlamentních listů verdikt Městského soudu v Praze**. Vydavatel Parlamentních listů, společnost Our Media, žaloval informační server Forum 24 za to, že byl označen za "ruskou žumpu senátora Valenty" (majoritní vlastník Our Media nebyl znovu zvolen senátorem, pozn. autora) a za to, že byly Parlamentní listy označeny jako zdroj šířící permanentně "lži, dezinformace, názory extremistů a estébáků". Podle soudu se podařilo obhajobě dostatečně doložit tvrzení, proti kterým se vydavatel Parlamentních listů v žalobě ohrazoval.

Rozsudek soudu nelze považovat za pravomocný, jelikož se žalující strana odvolala. Předpokládalo se, že případ bude postoupen vyšší soudní instanci. Žalující strana nicméně po několika měsících v naprosté tichosti, jak je obvyklé i při stahování smyšlených recesních článků z vydání, společnost Our Media žalobu úplně stáhla. Tím pádem byl rozsudek zpětně zrušen.

K tomuto precedentnímu rozhodnutí soudu se vztahuje následná korespondence, kterou vedla redaktorka Parlamentních listů s Odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, ve které se dožadovala toho, zda ministerstvo hodnotí některý článek publikovaný na webu jejího zaměstnavatele jako dezinformační. Ředitel odboru Radek Šubrt **odpovídá redaktorce** a mimo jiné se vyjadřuje také k povaze zrušeného soudního rozhodnutí z hlediska možné opory v náhledu na dezinformační status Parlamentních listů.

S ohledem na potřebný kontext citujeme celou odpověď, přičemž důležité pasáže zdůrazňujeme:

“Vážená paní Richterová,

e-mailem ze dne 3. 9. 2020 (3:21 PM), zaslaným z adresy b.richterova@parlamentnilisty.cz na adresu posta@mvcz.cz, nadepsaným „Žádost 106“, jste požádala Ministerstvo vnitra („MV“) o informaci ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím („InfZ“), zda byl nějaký článek publikovaný na webu Parlamentní listy vyhodnocen jako dezinformační, a žádáte zároveň o jeho zaslání.

Dále MV upozorňujete, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2019, č.j. 21 Cm 7/2019-1612 (zřejmě je myšleno č.j. 21 Cm 7/2019-161), který konstatuje, že bylo „prokázáno, že názor vyjádřený ve sporném článku, že Parlamentní listy lze řadit k webům, které „šíří lži, dezinformace, názory extremistů a estébáků“, má racionální základ“, byl zrušen ex tunc (zřejmě je myšleno ex tunc).

Ke shora uvedenému dotazu úvodem upozorňujeme, že se obsahově jedná o dotaz na názor (hodnocení, hodnotící soud), tedy o typ informace, který je z působnosti InfZ vyloučen (viz § 2 odst. 4 InfZ).

V předchozí korespondenci jsme Vás rovněž již (v obecné rovině) informovali, že pokud MV detekuje relevantní dezinformační obsah, informuje o něm případně na webu MV nebo na twitteru. Nevytváří však databáze shromažďující a kategorizující všechny existující dezinformace, ani dle webů, které je šíří.

Upozorňujete-li dále na zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15.10.2019, č.j. 21 Cm 7/2019-161 (konkrétně usnesením téhož soudu ze dne 9.1.2020, č.j. 21 Cm 7/2019-178), jste si jistě vědoma i skutečnosti, že ke zrušení nedošlo z věcných (meritorních) důvodů. Ale zdůvodu, že žalobce, tedy spol. Our Media, a.s. (vydavatel Parlamentních listů), po neúspěchu v prvním stupni sám vzal žalobu zpět, a to i za cenu nemalých nákladů (povinnost uhradit protistraně náklady řízení ve výši desítek tisíc).

Pro úplnost dodáváme, že MV v rámci své působnosti obvykle informuje o významných rozhodnutích a úkonech jiných orgánů veřejné moci, relevantních z hlediska vnitřní bezpečnosti (zahájení trestního stíhání, trestní i civilní rozsudky apod.). To bylo důvodem i v případě zmínky o meritorním rozhodnutí Městského soudu v Praze ve věci Vašeho zaměstnavatele.

Jakkoliv pak MV zpětně nerediguje jednou již oficiálně vydaná stanoviska, zprávy pro veřejnost apod., neztrácí zmínka o rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2019, č.j. 21 Cm 7/2019-161, ani k dnešnímu datu nic ze své informační hodnoty (tím spíše, pokud žalobce vzal žalobu zpět, ať už z důvodů strategických či jiných). A přinejmenším se i nadále jedná o relevantní informaci o rozhodovací praxi soudů (zde v otázce opodstatněnosti hodnotového, resp. hodnotícího, soudu, projednávaného v civilním sporu)."

Jinými slovy, Ministerstvo vnitra ČR spatřuje rozhodnutí soudu ve věci dezinformační povahy Parlamentních listů za určující. Bez ohledu na to, zda Parlamentní listy stáhly žalobu kvůli obavě z dalšího neúspěchu u soudu vyšší instance a tedy znovupotvrzení dezinformační povahy, nebo právě proto, aby mohly tvrdit, že právoplatné rozhodnutí soudu v této věci neexistuje. Každopádně to znamená, že proti tvrzení o ruské žumpě a permanentním šíření lží, dezinformací, názorů extremistů a estébáků už Parlamentní listy právně neprotestují, čímž je možné považovat tento status za – z jejich strany – akceptovaný.

O to překvapivější je informace, že Parlamentní listy **údajně ve své kampani proti organizacím zabývajícím se problematikou dezinformací a jejich vlivu na společenský diskurs údajně zvažují další žaloby**. Konkrétně proti spolku Nelež by chtěly dosáhnout úspěchu v soudním sporu v tom smyslu, že spolek poškozují zařazením mezi dezinformační zdroje jejich jméno, čímž má krátit zisky z reklamy. Přitom mají zástupci vydavatele dojem, že nevědí, čeho se dopustili a že jde o netransparentní nálepkování, které je poškozující na inzertním trhu.

Shrňme dosavadní shora doložená zjištění: Parlamentní listy opakovaně vydávají zjevné a prokazatelné dezinformace, které jim autoři zašlou. Takovou dezinformaci zveřejňuje uvedený zdroj třeba i tři a půl roku, je stále dostupná, bez jakékoliv korekce (k datu 28. 4. 2021). Soud ve sporu o dezinformační status zdroje konstatuje, že Parlamentní listy jsou dezinformační zdroj, načež vydavatel stahuje žalobu a tím pádem akceptuje tuto skutečnost. Přesto ale zástupci vydavatele po čase opět tvrdí, že nevědí, proč by měly být mezi dezinformační zdroje řazeny a chtějí kvůli tomu podávat další žaloby.

Předložme tedy další důkazy, které dezinformační status Parlamentních listů potvrzují. Před dvěma lety, v dubnu 2019, vydal server Hlídací pes poměrně krátkou, ale věcně **výstižnou glosu Ondřeje Neumanna** k článku, který vydaly Parlamentní listy pod titulkem "George Soros bude rozdávat ceny českým novinářům. Zde jsou jména a jejich tvorba". Citujme autora článku:

"Již první věta článku přitom popírá hlavní informaci z titulku, že „Soros bude rozdávat novinářské ceny". Zní: „Již podeváté se nadace amerického miliardáře George Sorose OSF (Open Society Fund) chystá rozdávat novinářské ceny." Takže nikoliv Soros osobně, ale „jeho nadace". Ale pojďme dál. Co na tom, že konkrétně na Novinářskou cenu si musela pražská Nadace OSF sehnat peníze podle poslední zveřejněné výroční zprávy za rok 2017 jinde; ze Sorosovy kapsy – přesněji z prostředků jeho mezinárodní Open Society Foundations – nešel ani cent. Kdo by se však obtěžoval zjišťováním faktů, že? Navíc by pak nešlo použít ten efektní titulek „Soros bude rozdávat ceny českým novinářům". Dál v článku se už PL o Sorosovi ani pražské Nadaci OSF nezmiňují.

Když to shrneme:

- Ceny českým novinářům Soros rozdávat nebude
- Na ceny Soros nijak – ani zprostředkovaně – nepřispěl
- Na výběr oceněných neměl Soros žádný vliv

Autor článku rozebírá konkrétní textový obsah zveřejněný na Parlamentních listech ve vazbě na fakta a případnou manipulaci s nimi. Dokazuje nejen to, že obsahově text pracuje se zcela nepravdivými tvrzeními, navíc je ale zasazuje do zavedeného dezinformačního kontextu, v němž **postava Georga Sorose sehrává zásadní roli**, symbol řízené imigrace, multikulturní indoktrinace, případně židovského spiknutí. Jde o nejhrubší dezinformační narativ, jenž se objevuje na dalších dezinformačních zdrojích, v řetězových e-mailech, ve skupinách, které šíří dezinformace na sociálních sítích. Jméno Georga Sorose je pro řadu lidí, kteří podleli dezinformačnímu smogu, emoční spouštěč, který je vede k zaujetí jednoznačného postoje, s ohledem na sentiment s tím spojený negativního. Redakce dezinformačního zdroje Parlamentní listy záměrně zneužívá této skutečnosti v titulku článku, v rozporu s jeho samotným vyzněním a pochopitelně v rozporu se skutečností. Stručně řečeno, jde o dezinformační aktivitu nejhrubšího charakteru.

Dalším zajímavým příkladem je způsob, jakým redakce Parlamentních listů demagogicky zmanipulovala data o projektu Člověka v tísni tak, aby organizace vypadala jako parazit, který bez přidané hodnoty odčerpává veřejné prostředky. Server Manipulátoři.cz v **jednoduché analýze předkládá způsob** jakým autoři z redakce Parlamentních listů postupují ve snaze záměrně ostrakizovat:

- Záměr je vyjádřen titulky obou článků. Manipulativně podsouvají čtenářům, že nezisková organizace čerpá horentní sumy, že její zaměstnanci pobírají vysoké odměny a že není jasné za co.
- V člancích jsou dále zaměněny role kritizované neziskové organizace a zadavatele projektu, když je neziskové organizaci připisováno samotné zadání (citacemi vytrženými z kontextu), aby autoři dosáhli potvrzení nesrozumitelnosti výsledku.
- V pasážích, které se věnují odměnám, autoři manipulativně zaměňují čistou a superhrubou mzdu, čímž vytvářejí zcela mylný dojem o odměnách zaměstnanců neziskové organizace.
- Další náklady v projektu jsou autory Parlamentních listů "analyzovány" obdobně, tedy zatajením skutečné nákladnosti manipulací s celkovou částkou.

Stejně jako v případě použití jména Georga Sorose jde i v tomto případě o velmi přízemní způsob vytváření dezinformace. Neziskové organizace jsou dlouhodobě jedním z hlavních cílů dezinformačních aktivit (vedle EU, NATO, médií veřejné služby a dalších symbolů současného demokratického statusu quo). Člověk v tísni jako jedna z nejviditelnějších a nejznámějších neziskových organizací v ČR plní roli podobného emočního spouštěče, jako jméno amerického filantropa. Ilustrativním příkladem rovnou z produkce Parlamentních listů je Sdružení pro integraci a migraci je propojeno s pašeráky uprchlíků. Titulek opět sugeruje že to tak je (zpochybňuje opak), aniž by v článku bylo jakkoliv dokázáno. Jde o dezinformační techniku zapadající do dlouhodobého způsobu, jakým Parlamentní listy pojaly téma imigrace. Příkladem může být odkaz na další článek o imigraci, v jehož titulku najdete tvrzení o "imigračním moru", který ničí Evropu. Podobným způsobem vyvolávají Parlamentní listy emoční reakce v různých tématech, o nichž pravděpodobně zveřejní i jiné informace, která však pod nánosem určitého postoje zcela zaniknou.

Způsobem, jakým s informacemi pracují Parlamentní listy, se v roce 2016 zabývali **výzkumníci Masarykovy univerzity v Brně**. Charakterizují ji následovně:

„Jako překvapivé výzkumníci hodnotí informace, které jim analýza ukázala v souvislosti s Parlamentními listy. Zatímco průměrně zkoumané portály odkazují na zdroje v 75 procentech případů, u tohoto média je to jen 40 procent.

„Parlamentní listy jsou vnímány jako přechod mezi seriózními médii a šedou zónou prokremelské manipulace. Podle našich dat jsou ale co do obsahu stejné jako například AC24 a s manipulativními technikami se u nich setkáváme dokonce častěji než třeba u Sputniku. Což je o to vážnější, že čeští politici je vnímají jako standardní prostor pro svoji prezentaci,“ doplnil politolog **Miloš Gregor**, jeden z vedoucích výzkumu.“

Zpřesňující označení „přechod“ (bridge media) neznamená, že Parlamentní listy nejsou zdrojem dezinformací. Naopak, říká, že tento zdroj se v mnoha ohledech snaží vzbudit dojem serióznosti, což pro manipulace (potvrzené studií MU) vytváří pole k získání větší důvěryhodnosti. Ostatně studie MU jasně říká, že některé manipulativní techniky, které jsou základem dezinformací, jsou v případě tohoto informačního zdroje ještě častější než u jiných sledovaných dezinformačních zdrojů. Rozdíl, kterým Parlamentní listy maskují publikaci dezinformačních obsahů, spočívá v jejich deklarované snaze publikovat v podstatě vše, bez ohledu na zdroj, důvěryhodnost či ověřitelnost.

Týmž způsobem hodnotí Parlamentní listy **autoři z datově analytického týmu Samizdat**, kteří na začátku roku 2017 publikovali výsledky srovnání 30 facebookových stránek různých českých informačních zdrojů. Z analýzy vyplývá, že shoda mezi výstupy Parlamentních listů je na jednu stranu vysoká s tím, co publikuje kupříkladu iDNES.cz, ale ve stejné míře s tím, co publikuje čistě konspirační a dezinformační portál AC24.cz. Hodnocení tohoto fenoménu autory analýzy je následující:

„U čistě dezinformačních webů není pochybnosti o záměru a pozorný čtenář nemůže být delší dobu na pochybách. Parlamentní listy jsou však možná ještě nebezpečnějším hybridním médiem. Upozorňuje na to Peter Pomerantsev, autor knihy o Putinově propagandě a ruských médiích, když popisuje, jak cíleně proruská média mezi běžné zprávy včleňují tzv. fake news. Rozmazávají tak hranici mezi fakty a fikcí, podněcují konspirační teorie a hlavně vytváří pochybnosti. Cílem je využít tento chaos a zmatení čtenářů pro vlastní zájmy. Ať už jde o vysokou čtenost či ovlivnění důvěry v současný politický systém a jeho reprezentaci.“

To, jakým způsobem Parlamentní listy v této přechodové pozici jednají, velmi podrobně ukázal v investigaci z roku 2015 Tomáš Urban, jenž charakterizuje Parlamentní listy následovně:

“Parlamentní listy publikují v redakční části kolem sto deseti článků v pracovních dnech a kolem osmdesáti o víkendu. Z toho připadá dvacet procent na tiskové zprávy, dvacet na články z profilů, do kterých texty vkládají sami politici, kolem deseti procent obsahu tvoří zprávy převzaté z ČTK, asi patnáct procent původní texty, tvořené převážně rozhovory a z menší části reportážemi. Zbytek, tedy necelých 40 procent obsahu, jsou převzaté texty a „názory“ z jiných médií, které redakce opatřuje bulvárními titulky a nejpeprnější části z nich cituje.” (poměr i absolutní číslo se mohlo změnit, pozn. autora)

Z hlediska posuzování dezinformační povahy nejde jen o podíl dezinformací v obsahu, ale také o propojení s dalšími dezinformačními aktéry. Urbanovo zjištění nabízí – kromě odkazů na několik dalších textů spadajících do kategorie dezinformační – poměrně dobrý přehled i v této rovině (je možné, že došlo v redakci ke změnám, každopádně nijak nereflektují způsob, jakým Parlamentní listy nakládají s informacemi, pozn. autora):

“Problém je, že vlastní komentáře autorů na PL nenajdete a zjistit proto hodnotové a politické ukotvení samotné redakce je složité. Něco napoví výzdoba redakčních stolů, mezi níž najdeme přeškrtnutou vlajku EU, transparent s nápisem „Tibet patří Číně stejně, jako Krym byl vždycky ruský“ nebo fotky Miloše Zemana a Vladimira Putina na stole zástupce šéfredaktora. Vedení redakce tvoří radikálně pravicově vyhraněná skupina v čele s ředitelem redakce Jaroslavem Polanským, zástupcem šéfredaktora Radimem Panenkou (kandidoval za xenofobní Národní stranu) a zakladatelem Mladé pravice Lukášem Petříkem. Doleva či ke středovějším postojům ji obsahově vyvažují další redaktori, kteří ale podle několika na sobě nezávislých zdrojů nemají na základní inklinaci redakce vliv.

Zásobárnu politicky extrémních i nenávistných textů lze najít hlavně v poddoménách Parlamentních listů, zvláště ve skupině webů provozovaných sdružením Český portál, v jehož správní radě ještě do května figuroval antisemita a konspirační teoretik Adam Bartoš. Šéfredaktorem názorového webu Euserver, který „diskutuje politicky nekorektně témata rasismus, imigrace, EU, Cikáni, gayové“, je zástupce šéfredaktora PL Radim Panenka a Lukáš Petřík se dlouhodobě stará o web Euportál (je férové dodat, že Petřík pro Euportál psal i v době, kdy pracoval v Euru pod šéfredaktorem dnešních Lidových novin). Samotný Euportál spolu s Protiproudem Petra Hájka představuje kolem dvanácti procent z celkové návštěvnosti Parlamentních listů, což v březnových rekordních číslech znamenalo více než 70 tisíc návštěvníků za měsíc. „Tyhle projekty bereme od začátku spíš jako blogy. Neodpovídáme za obsah, to máme dokonce v tiráži. Je tam jiný vydavatel,“ brání se Michal Voráček s tím, že odpovídá pouze za obsah webu Parlamentní listy.

Personální a obsahové propojení se zmíněnými servery je však nesporné: Hájkův konspiračně náboženský Protiproud je dvakrát až třikrát týdně citován v Parlamentních listech a články Lukáše Petříka z PL se zase objevují na Euportálu.

Vedle nich se na „postranních“ webech objevuje řada textů, které se na hlavní doménu dostanou jen výjimečně. Jde o směsici prudce nenávislných článků proti EU, Havlovi, uprchlíkům, muslimům, Židům, Romům a dalším menšinám a textů sympatizujících s Ruskem, s americkými (ultra)konzervativci, konspiračními teoriemi, nacionalisty a populisty všeho druhu. To vše v apokalyptickém titulkovém balení.”

V podstatě shodným způsobem, pouze s jednoznačným apelem na to, aby politici (ani inzerenti) Parlamentní listy kvůli jeho informační hodnotě i extremistickému podhoubí nepodporovali, **charakterizuje tento dezinformační zdroj v roce 2017 také Josef Bouška v časopise Reportér (2017):**

“Parlamentní listy nefandí **politické korektnosti** – jevu dříve nazývanému **slušnost** – tak je žádnou korektností neurážejme a pojmenujme věci pravými jmény. Za záclonkou bulvárního média je schována plejáda tvrdě rasistických, antisemitských a xenofobních webů, které s PL spojuje personál a značka v internetové adrese.”

I přes pravděpodobné změny ve vztazích k dalším dezinformačním portálům a k možnému personálnímu obsazení nevznikl důvod zásadně měnit postoj k tomuto dezinformačnímu zdroji. Od té doby nedošlo ke změně redakční práce či k otevřené snaze se očistit od extremistických konexí. Naopak, Čeští elfové monitorují publikační činnost tohoto informačního zdroje pravidelně a kupříkladu **z průběžného sběru informací** o tom, jak Parlamentní listy referují o kauze Vrbětice (k 29. 4. 2021), vyplývají následující aktuální zjištění:

“V záležitosti výbuchu muničních skladů byly prezentované názory jak kritické k závěrům vyšetřovatelů (BIS a NCOZ) a shovívavější k Rusku, tak názory zcela opačné. Pokud šlo o zpochybnění nejnovějších zjištění, objevovaly se stále dokola stejné narativy. Především pak nedostatek důkazů, dlouhá doba vyšetřování, otázka načasování (v souvislosti s dostavbou Dukovan spekulace o cílení na vyloučení Rosatomu), které bylo dle mnohých řízeno USA, odkud naše zpravodajské služby (jakožto vazalové CIA) měly dostat informace o ruských agentech. Součástí bylo zpochybnění schopností a kompetentnosti zpravodajských služeb, zmínka o zpravodajských hrách či spekulace o možné snaze zamést výbuchem stopy po nelegálním nakládání se zbraněmi. Zmiňovány také byly naše vztahy s Ruskem v energetice a obchodu – prý si ČR svým jednáním škodí sama. V mnoha případech se jednalo o přejímání postojů z jiných médií nebo sociálních sítí a tam to byly nejčastěji slova kritiky na adresu Ruska. Naproti tomu v rozhovorech přímo pro Parlamentní listy zaznívaly většinou názory opačné, situaci zpochybnující.”

Parlamentní listy se **podílely na šíření nepodložených spekulací o výbuchu ve Vrběticích** okamžitě po oznámení nových skutečností o tom, že za výbuchem stojí ruská vojenská zpravodajská služba GRU.

V případě dezinformačního zdroje Parlamentní listy nejde jen o zveřejňování typických dezinformací, jde také o další aktivity, které mají manipulativní charakter a svou povahou se od dezinformací liší pouze kosmeticky. Jde o zaplacený redakční obsah, který je na Parlamentních listech zveřejňován a který má sloužit ke zlepšení obrazu některých politiků či institucí. Podařilo se prokázat, že v minulosti Parlamentní listy podobným způsobem manipulovaly své návštěvníky placeným, ale neoznačeným obsahem v případě **kampaní někdejšího jihomoravského hejtmána Michala Haška, města Prahy pod vedením primátorky Ano Adriany Krnáčové** a dalších politiků i institucí. Server Aktuálně.cz přinesl v roce 2017 **přehled o tom, kolik které politické strany platí za inzerci v tomto on-line zdroji**. Ukázalo se, že podíl populistů je mnohonásobně větší než je tomu u ostatních stran. Tomu odpovídá i způsob, jakým Parlamentní listy vytvářejí prostředí politické preference některým konkrétním politikům. Vpodstatě exkluzivitu a status "redakčního spolupracovníka" měl a má na Parlamentních listech prezident Miloš Zeman. Jednu dobu, **jak poukazuje na výpovědi bývalého redakčního zaměstnance týdeník Respekt**, byl Zeman zcela nedotknutelný ve smyslu kritiky:

"Manipulaci s mediálním obsahem popisují i někteří bývalí novináři Parlamentních listů, s nimiž Respekt mluvil. „Odešel jsem kvůli tomu," říká novinář Jan Novotný, který dříve pracoval v Parlamentních listech. Dlouho mu do práce nikdo nemluvil, to se ale začalo měnit před posledními prezidentskými volbami. Parlamentní listy ve volbě podporovaly současnou hlavu státu Miloše Zemana (dnes jim dává řadu rozhovorů) a kritické články o něm potlačovaly. „Jeden takový jsem sepsal, přiběhl za mnou nadřizený a rozčíloval se, co to má znamenat. A že se to musí hned stáhnout. Stalo se a pro mě to byla nepřekročitelná hranice," říká Novotný.

Jeho zážitek potvrdila i nedávná analýza Masarykovy univerzity, která se zabývala právě obsahem Parlamentních listů. Podle jejich autorů používá redakce často manipulativní techniky, ve třiceti procentech článků jejich autoři zveličovali fakta a šířili fámy a v osmnácti nálepkovali (například že imigranty nelze naučit standardy sexuálního chování; že Německo vše úhledně rovná do lajny a srovná i Evropu a pak celý svět; nebo že Kosovo a Makedonie jsou vroucí kotel drogových dealerů). Že by manipulovali, redakce odmítá. „Jde o kampaň s cílem nás poškodit," tvrdí Voráček."

Podobným způsobem jsou v informačním obsahu privilegováni lidé jako Tomio Okamura nebo zástupci hnutí Trikolóra. Podpora populistů přímo koresponduje s vlastnickými vztahy. Majoritní vlastnický podíl v Our Media, vydavatele Parlamentních listů, drží podnikatel s hazardem Ivo Valenta, bývalý senátor, jenž je zároveň lokálním politikem ve Zlínském kraji. Právě zde kandidoval v roce 2020 v krajských volbách jím podporovaný politický subjekt společně s krajně populistickým hnutím Trikolóra. Oba tyto subjekty přitom Valenta finančně podpořil, jak **dokládá s odkazem na dostupné informace investigativní server Hlídací pes**. Článek obsahuje i krátký vhled do toho, jakými lidmi se Valenta ve svých politických aktivitách obklopuje a poukázání na to, že Parlamentní listy vlastněné politickým spojencem Trikolóry se hnutí nadstandardně věnují.

Populistická rétorika a politický marketing přitom stojí do značné míry na dezinformacích a jejich vytěžování v komunikaci směrem k adresátům – voličům. To se projevilo zcela evidentně už v období imigrační krize a jejího **dezinformačního pojetí, na němž se i Parlamentní listy významně podílely**, jak ukazuje analýza zveřejněná na webu Českého rozhlasu (2017):

“Druhá tabulka uvádí nepravdivé zprávy, označené červeně, v kontextu všech textů sdílených z dezinformačních webů. Mezi ty patří komentář bývalého místopředsedy Bloku proti islámu Petra Hampla o EET, exkluzivní zpráva o milosti pro Jiřího Kajínka, ale také rozhovor s 94letým generálem Emilem Bočkem. Jde o typický produkt Parlamentních listů. U těch stále platí, že se většinou vyhýbají zjevně vymyšleným zprávám. Neprokatelné informace a skandální výroky ale často nechávají pronášet respondenty v rozhovorech.”

Pokud srovnáme postoje populistů k tématu imigrace s produkcí dezinformačních zdrojů, v podstatě se neliší. Totéž lze sledovat v kauze Vrbětice, ve které se významným způsobem shoduje narativní pojetí dezinformačních zdrojů s reakcí části politiků. To lze dobře postřehnout ve srovnání analýz Českých elfů, které se věnují jak **produkcí dezinformační scény** (včetně Parlamentních listů jako jednoho z dlouhodobě sledovaných zdrojů), tak pojetí populistů, **v tomto případě Miloše Zemana**. Podobným způsobem jako Zeman přistoupili ke kauze Vrbětice SPD, KSČM nebo bývalý prezident Václav Klaus.

Toto sepjetí mezi dezinformační scénou a částí politického spektra vytváří vysoce symbiotický vztah, ze kterého těží obě strany. Jak ukázala výše citovaná investigace Aktuálně.cz týkající se inzercí v Parlamentních listech, zdroje ochotné podporovat populistickou rétoriku vlastní informační produkcí a zároveň se snaží vytvářet dojem "serióznosti", jako v případě Parlamentních listů, jsou z hlediska politického marketingu populistů klíčové:

- Koncentrují voličskou základnu.
- Dezinformacemi, konspiracemi a manipulacemi vytvářejí pseudoargumentační municí pro populistické postoje.
- Vytvářejí ekosystém, v němž populisté působí jako obhájci veřejného zájmu na základě ochoty podporovat jejich manipulace.
- Účelová potřeba vytváření "nepřítele" se projevuje neustálými útoky na instituce (typicky EU, NATO nebo Česká televize) a pochopitelně kritiky populismu a dezinformačních aktivit. V některých případech dochází ke společným, personálně provázaným snahám populistů a producentů dezinformací, jako třeba v případě obsazování mediálních rad.

Z těchto důvodů lze považovat dezinformační scénu za krajně nebezpečnou pro způsob, jakým zneužívá svobodu slova a jakým destruuje společenskou diskusi podporou témat a jejich narativních uchopení, jež buď skutečnost popírají, záměrně zkreslují, případně se snaží vytvořit její alternativní (konspirační) obraz. Tento toxický vliv nelze považovat za legitimní potřebu účasti na diskursu, ale jako účelové zneužívání svobody projevu ve prospěch soukromých ekonomických a politických zájmů. Tato skutečnost vedla k potřebě institucionální obrany (např. v podobě vzniku Centra proti terorismu a hybridním hrozbám na Ministerstvu vnitra ČR), vede ovšem i k občanské reakci.

Jedním z příkladů je i kampaň spolku Nelež, která se snaží upozorňovat na nebezpečí dezinformací firmy a organizace inzerující v českém digitálním prostoru. Dříve bylo naprosto běžné, že řada inzerentů zadávala svou reklamu přes mediální agentury, aniž by sledovaly, na jakých internetových zdrojích se jejich prezentace objeví. Spolek Nelež upozorňuje na to, že se prezentace společností často dostává i na místa, která svou povahou přímo kolidují s potřebou vytvářet dobrou reputaci. Kampaň nenátlakovým způsobem komunikuje s inzerenty, informuje je o nebezpečí dezinformátorů a snaží se prosadit toto téma jako důležitou součást korporátní společenské odpovědnosti.

Kampaň pracuje s identifikací dezinformačních zdrojů založené na průniku několika metodik hodnocení obsahu zveřejňovaného na internetu. Primárně pracuje s výsledky společnosti Semantic Visions, která dezinformační obsah je vyhodnocuje na základě komplexních sémantických pravidel, která kombinují známé dezinformační narativy a kontext (nejde tedy o subjektivní hodnocení analytiků), ale také s hodnocením míry dezinformačního charakteru informačního zdroje vypracovanou Nadačním fondem pro nezávislou žurnalistiku. V obou případech jsou Parlamentní listy hodnoceny jako médium, které dezinformační obsahy publikuje v časté míře, jak ostatně dokazují i příklady uvedené v tomto textu. Jejich pozice zdroje, který publikuje doslova vše, pouze nařadí celkový publikovaný obsah, což Parlamentní listy odlišuje od ryze dezinformačních či konspiračních zdrojů, jako jsou AC24, Aeronet nebo Protiproud. Na rozdíl od uvedených však mají násobně větší celkový dosah a tím pádem je lze považovat za významný zdroj z hlediska šíření dezinformací.

Zároveň, jak dokládá studie **MIT z roku 2018**, dezinformace se prostřednictvím sociálních sítí šíří mnohem rychleji a úspěšněji než pravdivé a objektivní zprávy, k čemuž právě zdroje jako Parlamentní listy přispívají svou instantní produkcí i samotným zapojením do šíření na sociálních sítích. Proto jsou Parlamentní listy součástí seznamu zdrojů reputačního rizika a destruktivního vlivu na společenskou diskusi, který kampaň Nelež předkládá svým partnerům. Není vyloučeno, že některé zdroje budou ze seznamu vyřazeny a jiné naopak přidány, jelikož dezinformační scéna je proměnlivá. Parlamentní listy však stále projevují tak jednoznačné dezinformační tendence, že o jejich vyřazení v současné době nelze uvažovat. Naopak, dlouhodobě patří k těm zdrojům, které paraziticky vytěžují strach, nejistotu a společenskou nedůvěru ve prospěch ekonomických a politických zájmů svých vlastníků a partnerů.

Pozn.: Podobné studie dokládající dezinformační povahu některých zdrojů budou vznikat ve všech případech, kdy se daný zdroj (jako Parlamentní listy v kampani za "očistění" od dezinformací) o analýzu svým jednáním řekne. Pevně doufáme, že to pomůže vydavatelům dezinformací pochopit, že cesta nevede popíráním vlastního jednání ale jeho změnou.

Příklady dezinformačního obsahu publikovaného Parlamentními listy z nedávné doby:

Pozn. autora: Články jsou opatřeny manipulativními titulky, které mylně svádějí čtenáře k předpokladu, že shrnují obsah článků, jejichž samotné texty potom často nečtou. Tento způsob manipulace je Parlamentními listy zneužíván záměrně a systematicky.

- **Titulek: Notičky z USA. Babiš na fiskovce vypadal, že se rozbrečí. Stvořitel Drahoše a Pavla vylezl z nory. Vyoral o týdnu války s Ruskem**
<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Noticky-z-USA-Babis-na-fiskovce-vypadal-ze-se-rozbreci-Stvoritel-Drahoše-a-Pavla-vylezl-z-nory-Vyoral-o-tydnu-valky-s-Ruskem-661713>
- **Titulek: Smrtící koktejl vakcíny Atra Zeneca**
<http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/smertici-koktejl-vakciny-atra-zenecy>
- **Titulek: Malý (Trikolóra): Češi jako dobytek na jatkách, aneb arogance a diletantismus Vlády ČR**
<https://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Maly-Trikolora-Cesi-jako-dobytek-na-jatkach-aneb-arogance-a-diletantismus-Vlady-CR-658749>
- **Titulek: Pane Babiši, v situaci v jaké jsme, může odmítnout Sputnik jen zločinec**
<http://vasevec.parlamentnilisty.cz/komentare/pane-babisi-v-situaci-v-jake-jsme-muze-odmitnout-sputnik-jen-zlocinec>
- **Titulek: Děsivé zákulisí pandemie! Nesmí ale otrást vírou ve vítězství dobra!**
<http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/desive-zakulisi-pandemie-nesmi-ale-otrast-virou-ve-vitezstvi-dobra>

Na závěr uvádíme porovnání počtu článků vydaných jednotlivými informačními zdroji, které obsahují manipulační narativy (dle sémantické analýzy za období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020).

